

güz 2000

OKUL BÖLGELERİNİN YAPISI VE İŞLEYİŞİ ABD ÖRNEĞİ

Dr. Halil IŞIK

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Amerikan Anayasası'nda eğitimle ilgili bir maddenin olmamasından dolayı eğitim ile ilgili tüm yetki ve sorumluluklar eyaletlere bırakılmıştır. Eğitim etkinliklerinin eyaletlerin sorumluluğunda olmasına yasal dayanak ise Amerikan Anayasasının 10. maddesidir. Diğer pek çok ülkede eğitim milli bir sorun olarak ele alınmasına karşın, eğitim işinin eyaletlere bırakılmasından dolayı ABD'de milli bir eğitim sistemi yoktur. Her eyalet kendi eğitim sistemini düzenleme yetki ve sorumluluğuna sahiptir. Bu nedenden ötürü her eyaletin kendine özgü bir eğitim sistemi oluşturduğu ve eyaletlerin eğitim ile ilgili yetki ve sorumluluklarının çok önemli kısmını mahalli okul bölgelerine aktardığı görülmektedir. Son yıllarda, Türk eğitim sisteminde de eğitim bölgesi oluşturma ile ilgili yasal düzenlemeler gerçekleştirilmiş ve ülkenin bazı kesimlerinde ilk defa eğitim bölgeleri oluşturulmuştur. Bu yüzden, bu çalışma Türk Milli Eğitim Sistemi için anlamlı bir öneme sahiptir. Bu çalışmanın amacı, bir okul bölgesinin nasıl kurulacağı, işletileceği ve geliştirileceği konusunda ABD örneğini sunarak Türk eğitim sistemine katkıda bulunmaktır.

ABD'de Mahalli Okul Bölgeleri ve Kurullarının Tarihi Gelişimi

ABD'de mahalli okul bölgelerinin tarihi gelişimine bakıldığında bu okul bölgelerinin ve kurullarının bir reform ya da yeniden yapılanma sonucu ortaya çıkmadığı, bunların Amerikan eğitiminin doğal gelişimin bir parçası olarak ortaya çıktığı görülmektedir (Cubberly, 1934; Callahan, 1975; Wiles ve Bondi, 1985). ABD örneğinin aksine, Türkiye'de okul bölgelerinin ortaya çıkışı Şişman ve Turan (2000) tarafından da belirtildiği gibi MEB'nin norm kadro çalışmaları sırasında olmuştur. Bu norm kadro çalışmaları sırasında hazırlanan Eğitim Bölgeleri ve Eğitim Kurulları Yönergesi "illerde eğitim bölgeleri ve bu bölgeler içinde de çeşitli adlar altında bazı kurullar

halil ışık

oluşturmuştur” (s. 2). Kısaca açıklamak gerekirse, Türk milli eğitim sistemi bu kurullar ve eğitim bölgelerini kurarak, öğretmenlerin yurt dışında dengeli dağılımını amaçlamıştır.

Amerikan eğitim tarihi Massachusetts sömürgesi içinde kurulan ilk yerleşim yerinin kuruluş tarihi olan 1620 yılı ile başlar. Bu yıllarda kaydedilen gelişmelerin incelenmesi eğitim bölgelerinin gelişimini aktarmak açısından önemlidir.

İlk kez herkes için zorunlu eğitim ile ilgili yasa 1642’de kabul edilmiştir. Aynı yıllarda, kasabaların (belediyelerin) halkın eğitiminden sorumlu olduğu ile ilgili yasada kabul edilmiştir. Her bir kasaba ve belediye de okulları yönetebilmek için “town meeting” olarak adlandırılan “kasaba toplantıları” düzenlemiştir. İleriki yıllarda ise belediye örgütleri içerisinde okul komitelerinin oluşturulması ve bu komiteler aracılığı ile eğitim hizmetlerinin yönetilmesi uygulamasına gidilmiştir.

1750-1850 yılları arasında ise herkese açık ve parasız öğretim kabul edilerek velilerden para alınmasına son verilmiştir. Birleşik Devletler kurulduktan sonra Massachusetts eyaletinde, bu günkü anlamda belediyelerden bağımsız doğrudan eyalet hükümetine bağlı mahalli okul kurulları oluşturulmuştur. Daha önceleri velilerden alınan harç ve okul için ayrılan arazilerden elde edilen gelir ile giderleri karşılanabilen okul hizmetleri; herkese açık ve parasız eğitime geçilmesinden sonra, bu yollarla elde edilen gelirler okul giderlerini karşılayamamaya başlamıştır. Bunun üzerine okullara yeterli parasal kaynağı sağlamak amacıyla, özellikle emlak ve diğer taşınmazlar üzerinden, okul vergisi toplayarak, bu gelirler ile okulları yönetecek mahalli okul kurulları oluşturulmuştur.

Mahalli okul kurullarının sorumlu olduğu alanların sınırlarının belirlenmesi ile mahalli okul bölgeleri oluşturulmuştur. Massachusetts eyaletinde başlayan bu uygulamanın daha sonraki yıllarda diğer tüm eyaletler tarafından da benimsenmiş ve bu günkü uygulamaya ulaşılmıştır.

Daha sonraki yıllarda, bu kurullarca eğitim ve öğretimin etkili ve bilimsel ilkelere uygun olarak yürütülmesini sağlamak ve devam ettirmek için bölge eğitim müdürü (superintendent) atanmaya başlanmıştır. Bu uygulamada ilk defa aynı eyalette olmuş; buradan diğer eyaletlere yayılmıştır. Bölge eğitim müdürü olarak atanabilmek için, “özel bir yöneticilik sertifikasına” sahip olmak zorunludur. Bu sözü edilen sertifika ise, eyalet hükümetinin kabul

ettiği üniversitelerin eğitim yönetimi bölümlerinden ilgili programın tamamlanması ile elde edilmektedir.

Mahalli Okul Kurullarının Çalışması

Eyalet yasama organları eğitim sistemi ile ilgili her türlü kararı verme yetkisine sahip olmasına karşın bu yetki ve sorumluluklarının önemli bir kısmını mahalli okul kurullarına devretmişlerdir. Her mahalli okul kurulu kendi mahalli okul bölgesindeki eğitim işlerinin yürütülmesinden eyalet yasaları çerçevesinde yetkili ve sorumludur.

Mahalli okul bölgelerinin ve kurullarının çalışma esasları, eyaletten eyalete küçük farklılıklar göstermesine karşın, pek çok yönden ABD'nin tümünü temsil etme özelliği olan ve bu yüzden de ABD'nin kalbi adı ile de anılan Ohio eyalet örneği ile açıklanacaktır. Ohio eyaletinde 610 dolayında okul bölgesi mevcuttur (Miller ve Maxwell, 1996). Tüm ABD'de ise okul bölgelerinin toplamı 15,200 dolayındadır (Burrup, Brimley ve Garfield, 1988). Eyalet hükümetleri gerekli gördüklerinde, çoğu zaman ekonomik olmadıkları gerekçesi ile öğrenci sayısı yetersiz olan mahalli okul bölgelerini komşu mahalli okul bölgeleri ile birleştirebilir. Bunun sonucu olarak tarihi gelişime baktığımızda mahalli okul bölgelerinin sayısında hem Ohio özel örneğinde hem de ABD genelinde bir azalma söz konusudur.

Okul bölgelerinin sınırlarının belirlenmesindeki en önemli kurallardan birisi "herhangi bir belediye sınırları içerisinde ancak bir okul bölgesi olabilir, aynı belediye sınırları içerisinde birden fazla okul bölgesi olamaz" kuralıdır. Mahalli okul bölgelerinin sınırları da açık seçik belirlendiğinden her hangi bir coğrafi bölgede birden fazla mahalli okul bölgesinin hakimiyeti söz konusu değildir. Aynı zamanda bir okul bölgesi ilçe (county) sınırları dışına da taşamaz. İlçeler (counties) genellikle biri ilçe merkezini kapsayan olmak üzere 5-7 okul bölgesine sahiptir. Ne Ohio örneğinde nede ABD genelinde herhangi bir mahalli okul bölgesi tarafından kapsanmayan coğrafi alan yoktur.

Bir okul bölgesinin oluşturulmasında, Ohio örneğinde olduğu gibi en az bir ilkokul (elementary school), bir orta okul (middle school veya junior high school), ve lisenin (high school) bulunması gerekir. Bu durum başka eyaletlerde farklılık gösterebilir.

halil ışık

Mahalli okul bölgesi kuruluna üye seçilebilmek için bu amaçla her yıl kasım ayında yapılan mahalli seçimlerde seçme hakkına sahip ve ilgili okul bölgesinde ikamet etmekte olan her Amerikan vatandaşı aday olabilir. Mahalli okul kurullarına üye seçilebilmek için her hangi siyasal parti adına aday olmamak esastır. Yani adaylar kişisel olarak herhangi bir partinin üyesi olmaksızın aday olurlar. Ohio'da mahalli okul kurulu üyeleri dört yıl için seçilir. Süresi sona eren veya istifa eden okul bölgesi kurulu üyelerinin yerine yenilerin seçilebilmesi için her yıl Kasım ayında seçim yapılır.

Mahalli okul kurulu üyeleri her yıl takvim yılının ilk toplantısında, kendi aralarından bir üyeyi mahalli okul kurulu başkanı seçer. Mahalli okul kurulları aldıkları kararları çoğunluk usulü ile alırlar. Bir başka ifade ile, bir yasa taslağının kabul edilmesi için en az üç üyenin oyu gereklidir. Mahalli okul kurulu toplantılarının yeri ve zamanı önceden ilan edilir ve toplantılar halka açık yapılır. Burada belirtmekte önemi olan bir nokta, mahalli okul kurulları, ilgili okul bölgesindeki yaşayan halkın bu toplantılara katılmasını teşvik etmektedirler.

Mahalli okul bölgeleri işlerini daha verimli yapabilmek için çeşitli alanlarda üyeleri arasında alt komisyonlar oluşturabilir. Bu alt komisyonlar genellikle ilgili konu üzerinde bilgi toplar eğer geliştirebilirse yasa taslağı geliştirir. Bu yapılan çalışmaları ilk normal toplantıda tüm üyelerin bilgisine sunar. Alt komisyonların bir konu üzerinde oylama yapma veya çalışılan konu ile ilgili karar verme yetkisi yoktur. Bu alt komisyonlar küçük çalışma grupları olarak algılanabilir.

Mahalli okul kurulları sürekli çalışan kurullar değildir. Okul bölgesi kurul üyeliği de full-time bir iş değildir. Okul bölgesi kurul üyeleri ya bir işte faal olarak çalışan kişiler yada bir işten emekli olmuş kişilerdir. Mahalli okul kurulları, eğitim faaliyetlerinin yürütülmesi için kararlar veren ve eğitim ile ilgili politikalar üreten bir kuruldur. Okul bölgesindeki eğitim öğretim faaliyetlerinin günlük yönetimi, okul bölgesi müdürü (superintendent) tarafından okul bölgesi kurulu adına yapılır.

Mahalli okul kurulları okul bölgesindeki eğitim öğretim etkinliklerinin devamlılığını sağlamak amacıyla toplantılar düzenlemek zorundadırlar. Bu toplantılar okul bölgesinin sorunlarını çözmeye yöneliktir. Bu toplantıları sınıflamak gerekirse;

1. Organizasyonel (Örgütsel) toplantılar: Her takvim yılında Ocak ayının ilk haftalarında gerçekleştirilmek zorundadır. Bu tür toplantıda üyeler

halil ışık

arasından biri başkan olarak seçilir. Ayrıca mahalli okul kurulunun yıllık faaliyet takvimi yapılır. Olağan şartlar içinde kurul faaliyetleri bir yıl boyunca bu yapılan takvime göre icra edilir. Bu toplantıların tarihi ve yeri önceden ilan edilir ve halka açık olarak gerçekleştirilir.

2. Normal toplantılar: Bu toplantılar Ohio kanunlarına göre en az iki ayda bir olması gerekir. Uygulamaya bakıldığında ise bu durum birçok okul bölgesi için iki haftada bir bazılarında ise ayda bir toplantı düzenlemektedir. Bu toplantıların tarihi ve yeri önceden ilan edilir ve halka açık olarak gerçekleştirilir
3. Özel toplantılar: Bu tür toplantılar durumu gereği acili yet gerektiren durumlarda kurul başkanın isteği yada en az iki kurul üyesinin isteği ile toplanır. Bu toplantıların tarihi ve yeri önceden ilan edilir ve halka açık olarak gerçekleştirilir
4. Alt komisyon toplantıları: Eğer kurul alt komisyonlar oluşturmuş ise, bu alt komisyon üyeleri belirlenen bir zaman ve yerde toplanır ve ilgili konu üzerinde çalışır. Bu alt komisyon toplantılarının tarih ve yeri dahi önceden ilan edilir ve halka açık olarak gerçekleştirilir.
5. Gizli oturumlar: Konunun önemi ve öğrencilerin güvenliği nedenleri ile mahalli okul kurulları normal toplantılarının bir bölümünü gizli yapabilir. Bu gizli oturuma geçmeden önce gizli oturumun ne ile ilgili olduğu toplantı salonunda bulunanlara açıklanır ve gizli oturum bu açıklamadan sonra gerçekleştirilir.

Mahalli Okul Kurullarının Görevleri

Mahalli okul kurullarının görevleri genel olarak şöyle sıralanabilir. Okul bölgesi içerisinde;

1. Okul vergilerini toplamak
2. Eğitim ve öğretim hizmetinin devamını sağlamak
3. Okul binaları için yer bulmak ve binaları inşa etmek
4. Eğitim öğretim araç ve gereçlerini temin etmek
5. Eğitim ve öğretimin plan ve programını yapmak
6. Eğitim öğretim faaliyetlerinin devamı için gerekli olan personeli bulmak ve onları çalıştırmak

7. Öğrencileri okula kabul etmek ve öğrencilerin öğrenim durumlarını değerlendirmek.

Bütün bu görevleri başarı ile yerine getirebilmesi için, mahalli okul kurulları bu görevleri ile ilgili alan uzmanlarını bulur ve atarlar. Bütün bu işlerin ve görevlerin en iyi şekilde yönetilmesi ve koordine edilmesi için, bizdeki ilçe milli eğitim müdürlüğü seviyesinde olan mahalli okul bölgesi müdürü (superintendent) atanır. Eğitim ve öğretim hizmetlerinin yönetilmesi kurul adına, kurul tarafından atanan, bu müdür (superintendent) tarafından yapılır.

Mahalli okul bölgesi müdürü olabilmek için eyaletlerin tamamı müdürlük sertifikasına sahip olunmasını zorunlu kılmıştır. Bu müdürler sözleşmeli olarak çalışırlar sözleşmeleri sona erdiği zaman sözleşmeleri belli bir süre için uzatılabilir veya sözleşme uzatılmaz başka biri müdür olarak atanabilir. Bazı durumlarda devam etmekte olan sözleşme iptal edilerek yeni müdür atanması yoluna da gidilebilir. Bu durum olağanüstü bir durumdur. Genellikle böyle durumlarda ilgili kişiye tazminat ödemek gerekebilir.

Mahalli okul kurulu ait olduğu okul bölgesindeki eğitim ve öğretim hizmetlerinin sağlanmasından sorumlu olmasına karşın bu iş için profesyonel bir kadroyu görevlendirmiş olduğundan dolayı daha çok bir politik karar organı niteliğindedir.

Mahalli okul kurulları görevlerini yerine getirebilmek ve belirli bir standardın üstünde eğitim ve öğretim hizmetinin sunulmasını gerçekleştirebilmek için; çeşitli nitelikte kararlar vermek ve bir dizi faaliyetlerde bulunmak zorundadır. Mahalli okul kurulu karar ve faaliyetlerini sınıflandırmak gerekirse (Reeves, 1954):

1. Cevabi karar ve eylemler (complying): Eyalet hükümeti yada diğer ilgili devlet kuruluşlarının istek ve yazılarına cevap olarak verilen kararlar
2. Politika kararları (policymaking): Mahalli okul kurulu her hangi bir konu ile ilgili olarak politik kararlar alabilir. Örneğin eyalet yasama organında görüşülmekte olan eğitim bütçesi ile ilgili bir yasa taslağının yanında yada karşısında olduğunu belirten bir politik karar verebilir. Eyalet yasama organının ilgili yasayı onaması durumunda kınama kararı bile alabilir.
3. İcraata yönelik eylem ve kararlar (executing and operating): Mahalli okul kurulları yasal olarak eyalet hükümetine karşı eğitim ve öğretim hizmetlerinin icrasından sorumludur.

4. Denetim ve değerlendirmeye yönelik eylem ve kararlar (evaluation): Eğitim ve öğretim hizmetlerinin denetim ve değerlendirilmesi ile ilgili kararlar alıp eylemlerde bulunur.
5. Açıklayıcı kararlar (interpretive): Eyalet hükümetinden ve diğer devlet kuruluşları tarafından çıkarılan ilgili okul bölgesindeki eğitim ve öğretimi etkileyen yasaların, açıklayıcısı niteliğinde kararlardır.
6. Yargılama ile ilgili eylemler (judging): Okul içinde veya okul ile ilgili gelişen disiplin olaylarının ortaya çıkması durumunda yargılama eyleminde bulunur.

Mahalli Okul Kurullarının Yasa Yapma yada Karar Verme Süreçleri

Araştırmacı tarafından seçilen üç mahalli okul bölgesini içine alan bir çalışmada elde edilen bulgular bu bölümde aktarılacaktır (Işık, 1999). Bu üç mahalli okul bölgesinin profili Tablo 1'de gösterilmiştir. Mahalli okul kurulları çok genel hükümler dışında iç işleyişlerinde ve yasa yapma süreçlerinde geniş hareket serbestisine sahiptir. Bu yüzden her mahalli okul kurulunun kendine özgü bir yasa yapma yada karar verme süreci vardır. Yasa yapma süreçlerindeki farklılığın nedenleri mahalli okul bölgesinin büyüklüğü, yöneticilerinin ve kurul üyelerinin liderlik özellikleri, bölgenin sosyo-ekonomik durumu, siyasal kültürü ve diğer özellikleri ile açıklanabilir.

Yapılan çalışmada üç mahalli okul bölgesinde üç farklı karar verme yada yasa yapma süreci elde edilmiştir. Bunlardan birinci mahalli okul bölgesi (Okul Bölgesi A) kırsal alanı kapsamakta ve büyük şehir merkezlerinden uzakta yer almaktadır. Okul Bölgesi A'da yaşayan halkın gelir durumu Ohio eyalet ortalamasının çok altında bir miktarda bulunmaktadır. Bu okul bölgesindeki halkın eğitime olan ilgisi okul bölgesi müdürünün ifadesine göre çok zayıftır. Bu mahalli okul kurulu genel olarak her ay iki defa toplanmaktadır. Burada yasa yapma yada karar verme sürecinin araştırma örneklemini içinde yer alan diğer iki mahalli okul bölgesiyle karşılaştırıldığında daha kolay ve sade olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sözü edilen okul bölgesinde, Okul Bölgesi A, üzerinde karar verilmesi gereken bir konu ile ilgili birinci okul bölgesi kurulu normal toplantısında tartışılmakta, izleyen ikinci normal toplantıda ise konu ile ilgili kesin bir karara varılmaktadır. Bu okul bölgesinde, okul bölgesi kurulu toplantıları diğer iki okul bölgesi ile karşılaştırıldığında daha kısa sürede sona ermektedir. Bir başka ifade ile herhangi bir konu hakkında okul bölgesi kurulu

Tablo 1: Mahalli Okul Bölgelerinin Profili

	Okul Bölgesi A	Okul Bölgesi B	Okul Bölgesi C	Ohio Eyalet Ortalaması
Öğrenci Sayısı	2,419	1,415	6,118	2800
Öğrenci Başına Harcama (USD)	5,351	5,035	5,793	6,019
Okul Bölgesindeki Vergiye Tabi Gayrimenkullerin Toplam Değerinden Öğrenci Başına Düşen Miktar(USD)	46,826	41,250	95,543	91,504
Ortalama Öğretmen Maaşı (yıllık, USD)	29,229	30,208	39,396	38,916
Ortalama Sınıf Büyüklüğü (Öğrenci/Öğretmen Oranı)	19.9	20.2	23.4	20.7
Okul Bölgesinin Gelir Kaynaklarının Toplam İçindeki Payı	Mahalli (%)	18.5	19.4	49.7
	Eyalet (%)	70.5	69.6	44.6
	Federal (%)	11.0	11.0	5.7

Kaynak: Ohio mahalli okul bölgeleri ve eyalet birimleri arasında kurulu bulunan EMIS elektronik bilgi ağı: 1997.

üyeleri etraflıca tartışmamaktadır. Ek olarak, bu okul bölgesindeki okul kurulu toplantılarına halktan katılım daha azdır. Çoğu zaman okul bölgesi müdürünün (superintendent) istekleri doğrultusunda kararlar verilmektedir.

Okul Bölgesi B'de küçük ölçekli bir şehir merkezini (7,000 –8,000 nüfuslu) kapsamaktadır. Bu okul bölgesi de ekonomik gelişmişlik açısından Ohio eyalet ortalamasının çok gerisindedir. Fakat bu okul bölgesinde halkın eğitim faaliyetlerine katılması Okul Bölgesi A'ya göre daha etkindir. Bu okul bölgesinde, normal okul kurulu toplantıları ayda bir gerçekleştirilmektedir. İkinci okul bölgesinde (Okul Bölgesi B) eğitim öğretim faaliyetleri ve yönetimi ile ilgili çalışmalar yapmak ve yasa tasarıları geliştirmek üzere mahalli okul bölgesi kurulu alt komisyonları bulunmaktadır. Bu alt komisyonlar eğitim maliyesi, öğrenci işleri, personel, okul binaları, ve spor alt komisyonlar olarak sıralanabilir. Normal toplantılarda, eğer gerekli görülürse, herhangi bir konuda ilgili alt komisyon göreve çağrılır. Alt komisyon önceden bir zaman ve yer belirleyerek toplantısını gerçekleştirir. İlgili konuda yeterli çalışmasını tamamladıktan sonra, ilk normal toplantıda yaptığı çalışmanın sonuçlarını tüm kurula sözlü ve/veya yazılı olarak sunar. Bu sonuçlara göre tüm kurul konuyu bir daha görüşerek eğer teklif edilmişse yasa tasarısını oylamaya yada daha ileri düzeyde üzerinde çalışılmasına karar verir.

Okul Bölgesi C orta büyüklükte ve gelişmekte olan bir şehir merkezini kapsamaktadır. Ekonomik gelişmişlik düzeyi Ohio eyalet ortalamasının biraz üzerindedir. Bu okul bölgesinde ise ayda iki normal toplantı yapılmasına rağmen, ikinci toplantılar genellikle belli bir konuda okul bölgesinin sorunları ile ilgili olmaktadır. Bu toplantılara alan uzmanları konuşmacı olarak davet edilmekte ve bir tür konferans şeklinde uygulanmaktadır. Bu konferanslar yasa yapma yada karar verme sürecinde büyük öneme sahiptir. Gerekli görüldüğü durumlarda bu okul bölgesinde, okul bölgesini ilgilendiren sorunları çözmek ve yasa yapmak amacıyla özel toplantılar düzenlenmektedir. Bu yüzden, özel toplantılarda yasa yapma sürecinde önemli bir yere sahiptir. Bir diğer önemli nokta ise bu mahalli okul bölgesinde yasa yapılacak yada karar verilecek konu üç ayrı normal okul kurulu toplantısında tartışılmak zorunludur. Bu zorunluluk aciliyet gerektiren konularda uygulanmayabilir.

Sonuç

ABD'de mahalli okul bölge ve kurullarının kurulması bir reform yada yeniden yapılanma sonucu değil Amerikan eğitim tarihinin doğal gelişimi sonucu olarak oluşmuş ve bugünkü halini almıştır. Bu bölge ve kurulların kurulmasında en önemli etken her mahallenin yada yerleşim yerinin kendi okul sistemini kurması ve bu suretle gençlerine eğitim hizmeti sunmasıdır.

Amerikan mahalli okul bölgesi ve kurulları uygulaması diğer ülkeler içinde örnek olabilecek niteliklere sahiptir. Uygulanacak olan ülkenin şartlarına göre gerekli değişiklikler yapılmadan bu sistemin aynen kopyalanıp uygulanmaya çalışılması çok büyük yararlar getirmeyecektir.

ABD örneğinde okul bölgesi uygulamasının özünde eğitim ile ilgili yetki ve sorumluluğun mahalli kurullara aktarılması söz konusudur. Bu uygulamanın ülkemiz tarafından da adapte edilmesi, ancak merkezin yetkilerinin mahalli kurullara aktarılması amacı ile olursa yararlı bir yaklaşım olabilir. Aksi takdirde, eldeki öğretmen kadrosunun etkili kullanılmasına yönelik düzenlemeler sonucu oluşturulan eğitim bölgeleri sistemin daha da ağır işlemesine neden olabilir. Çünkü bu yenilik Türk eğitim sistemine yeni bir örgütsel basamak (okul-eğitim bölgesi-ilçe milli eğitim-il milli eğitim-MEB) oluşturmaktadır. Ayrıca, gerekli yetkiyle donatılmamış kurulların girişeceği çalışmalar yada etkinlikler yapmacık olmaktan öteye gidemeyecektir.

halil ışık

KAYNAKÇA

- Burrap, P. E., Brimley, V., ve Garfield, R. R. (1988). *Financing education in a climate of change*. Boston: Allyn and Bacon.
- Callahan, R. E. (1975). The American board of education, 1789-1960. P. J. Cistone editörlüğünde "*Understanding school boards: Problems and prospects*" (ss. 19-46) olarak yayınlanmıştır. Lexington, MA: Lexington Books.
- Cubberley, E. P. (1934). *Public education in the United States: A study and interpretation of American educational history*. Cambridge, MA: The Riverside Press.
- Işık, H. (1999). School board policymaking process in three selected Southeastern Ohio public school districts. (Yayınlanmamış doktora tezi) Ohio University: Ohio.
- Miller, A. C. ve Maxwell, M. I. (1996). *Boardmanship: A handbook for school board members*. Westerville, OH: Ohio School Boards Association.
- Reeves, C. E. (1954). *School boards: Their status, functions, and activities*. New York: Prentice Hall.
- Şişman, M. ve Turan, S. (2000). *Eğitim ve okul yönetiminde eğitim bölgesi danışma kurullarının işlevi*. IX. Eğitim Bilimleri Kongresine sunulan bildiri (27-30 Ekim 2000).
- Wiles, J. ve Bondi, J. (1985). *The school board primier: A guide for school board members*. Boston: Allyn and Bacon.